

Zarządzenie nr RK.021.34.2024

Rektora Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku

z dnia 16 czerwca 2024 r.

- w sprawie wprowadzenia *Polityki zapewnienia dostępności we Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku*.

Działając na podstawie § 5, ust. 2, pkt 5 oraz § 20 ust. 5 Statutu Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku, zarządza się co następuje:

§ 1.

We Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku wprowadza się *Politykę zapewnienia dostępności*, stanowiącą załącznik to niniejszego zarządzenia.

§ 2.

Tracą moc:

- 1) Zarządzenie Nr RK.021.40.2022 Rektora Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku z dnia 31 października 2022 r. *w sprawie wprowadzenia Polityki zapewnienia dostępności we Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku*;
- 2) Zarządzenie Nr RK.021.05.2022 Rektora Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku z dnia 10 lutego 2022 r. *w sprawie wprowadzenia Regulaminu Biura ds. Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami*.

§ 3.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia, z tym, że rozstrzygnięcia w sprawie udzielenia wsparcia osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami wydane na podstawie dotychczasowych przepisów zachowują moc do końca okresu na jaki zostały przyznane, przy czym nie dłużej niż do końca roku akademickiego 2023/2024, tj. do dnia 30 września 2024 r.

Rektor

Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych
w Białymstoku

Dr Edward Hościłowicz, prof. WANS

Polityka zapewniania dostępności we Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku

Postanowienia ogólne

§ 1.

1. Polityka zapewniania dostępności we Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku, zwana dalej Polityką dostępności oparta została o następujące dokumenty:
 - 1) Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych (dalej: Konwencja);
 - 2) Strategia na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami na lata 2021-2030;
 - 3) Krajowa strategia na rzecz osób z niepełnosprawnościami 2021-2030;
 - 4) Projekt WANS bez barier – #TAK! DOSTĘPNI nr POWR.03.05.00-00- A036/21 współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.
2. Politykę dostępności stosuje się do całej wspólnoty akademickiej.
3. Polityka dostępności zakłada, iż cała wspólnota akademicka będzie nastawiona na budowanie uczelni otwartej na osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami, co zostanie wyrażone nie tylko w likwidowaniu barier architektonicznych, ale przede wszystkim w znoszeniu barier mentalnych dotyczących niepełnosprawności i osób ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami poprzez kształtowanie pozytywnych postaw, podnoszenie wiedzy i umiejętności nawiązywania relacji, pracy dydaktycznej ze studentami/słuchaczami z niepełnosprawnościami oraz ze szczególnymi potrzebami.

Określenia użyte w dokumencie

§ 2.

Użyte w niniejszym dokumencie określenia należy rozumieć:

- 1) WANS w Białymstoku – Wschodnioeuropejska Akademia Nauk Stosowanych w Białymstoku;
- 2) BON – Biuro ds. Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami, w tym sekcja Biura ds. Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami w Filii w Ełku;
- 3) Pełnomocnik OzN – Pełnomocnik Rektora do spraw Osób z Niepełnosprawnościami;
- 4) JO – jednostka organizacyjna Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku;
- 5) KJO – kierownik jednostki organizacyjnej Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku;

- 6) Student z niepełnosprawnością – osoba posiadająca aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub dokument równoważny oraz status studenta WANS w Białymstoku;
- 7) Słuchacz – osoba ucząca się na studiach podyplomowych albo osoba realizująca program studiów podyplomowych.
- 8) Osoba ze szczególnymi potrzebami – osoba, która ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajduje, musi podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami; osoba przewlekłe chorująca nieposiadająca orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, wykazująca szczególne potrzeby zdrowotne, której sytuacja zdrowotna znajduje potwierdzenie w dokumentacji medycznej;
- 9) Bariera – przeszkoda lub ograniczenie architektoniczne, cyfrowe lub informacyjno-komunikacyjne, które uniemożliwia lub utrudnia osobom ze szczególnymi potrzebami udział w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami;
- 10) Racjonalne usprawnienie – konieczne i odpowiednie zmiany i dostosowania, nie nakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, jeśli jest to potrzebne w konkretnym przypadku, w celu zapewnienia osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami;
- 11) Uniwersalne projektowanie – projektowanie produktów, środowiska, programów i usług w taki sposób, by były użyteczne dla wszystkich, w możliwie największym stopniu, bez potrzeby adaptacji lub specjalistycznego projektowania. Uniwersalne projektowanie nie wyklucza pomocy technicznych dla szczególnych grup osób niepełnosprawnych, jeżeli jest to potrzebne.

Niepełnosprawność w ujęciu Polityki dostępności

§ 3.

1. Osoby z niepełnosprawnościami należy postrzegać przez pryzmat barier, które funkcjonują w społeczeństwie, a nie przez pryzmat obniżonej sprawności.
2. Polityka dostępności uznaje za Konwencją, że niepełnosprawność wynika z interakcji pomiędzy osobami z dysfunkcjami a barierami związanymi z postawami ludzkimi i oddziaływaniem środowiska, które utrudniają tym osobom pełny i skuteczny udział w życiu społeczeństwa, na zasadzie równości z innymi osobami. Nie jest ona deficytem indywidualnego człowieka, lecz efektem ludzkiej różnorodności i różnorodności całego społeczeństwa.
3. Ponadto Polityka dostępności przyjmuje, że studenci z niepełnosprawnościami nie będą wykluczani z powszechnego systemu edukacji ze względu na swoją niepełnosprawność i będą mieli dostęp m.in. do procesu kształcenia bez dyskryminacji i na równi z innymi osobami.
4. Na tak przyjętej definicji niepełnosprawności Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku opiera stworzenie narzędzi i mechanizmów współdziałania

sprzyjających likwidacji barier mentalnych, społecznych, architektonicznych, informacyjno-komunikacyjnych oraz technologicznych ograniczających dostęp do aktywnego uczestnictwa w procesie kształcenia, a dalej rozwoju.

Zapewnienie dostępności Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku

§ 4.

1. Polityka dostępności realizuje dostępność Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku w sześciu strategicznych obszarach zapewniających wszystkim osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami dostępność uczelni do pełnego uczestnictwa w życiu wspólnoty akademickiej, tj.:
 - 1) Obszar 1 – Struktura organizacyjna jednostki ds. dostępności;
 - 2) Obszar 2 – Architektura;
 - 3) Obszar 3 – Technologie wspierające;
 - 4) Obszar 4 – Procedury;
 - 5) Obszar 5 – Rodzaje wsparcia edukacyjnego;
 - 6) Obszar 6 – Szkolenia podnoszące świadomość niepełnoprawności.
2. Dostępność w obszarze nr 1 – Struktura organizacyjna jednostki ds. dostępności jest zapewniona poprzez:
 - 1) trwałe funkcjonowanie w strukturze organizacyjnej uczelni Pełnomocnika OzN;
 - 2) trwałe funkcjonowanie w strukturze organizacyjnej uczelni BON w WANS w Białymstoku oraz sekcji BON w jej Filii w Ełku;
 - 3) zapewnienie trwałego zatrudnienia pracowników BON w WANS w Białymstoku oraz w sekcji BON w Filii w Ełku, z zaangażowaniem osób z niepełnosprawnościami, co zapewnia kompleksowy charakter działalności BON obejmujący sześć obszarów dostępności, o których mowa w § 4 ust. 1;
 - 4) zapewnienie trwałego zatrudnienia w strukturze organizacyjnej Biura ds. Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami w WANS w Białymstoku oraz w sekcji BON w Filii w Ełku asystentów dydaktycznych;
 - 5) zatrudnienie specjalistów (psychologów) udzielających wsparcia psychologicznego studentom/słuchaczom i pracownikom WANS w Białymstoku będącymi osobami ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami;
 - 6) zatrudnienie doradców zawodowych, udzielających zróżnicowanych form wsparcia w ramach przygotowania do wejścia na rynek pracy oraz doskonalenia zawodowego, dostosowanych do potrzeb studentów, w tym z niepełnosprawnościami.
3. Dostępność w obszarze nr 2 – Architektura realizowana jest poprzez:
 - 1) zapewnienie siedziby Pełnomocnika OzN i BON w WANS w Białymstoku, która spełnia wymogi dostępności architektonicznej, a mianowicie jest zlokalizowana na parterze,

posiada dostępne wejście (drzwi automatyczne, bezprogowe), ciągi komunikacyjne wolne od barier i zapewniające przestrzeń manewrową, pomieszczenia umożliwiające indywidualne spotkania z Pełnomocnikiem OzN, pracownikami BON, psychologiem oraz doradcą zawodowym;

- 2) zapewnienie dostępnych pomieszczeń w miejscach kluczowych dla życia uczelni (m.in. dziekanat, pomieszczenia sanitarno-higieniczne);
 - 3) przeprowadzenie niezbędnych inwestycji w zakresie dostosowania architektury;
 - 4) zapewnienie, że żadna z inwestycji w WANS w Białymstoku nie może być realizowana bez akceptacji KJO odpowiedzialnego za dostępność oraz Pełnomocnika OnZ na każdym z etapów jej realizacji, w tym opracowania projektu architektonicznego;
 - 5) zapewnienie realizacji Wytycznych określonych w Raporcie z audytu dostępności architektonicznej w WANS w Białymstoku, stanowiący załącznik nr 11 do niniejszej Polityki dostępności.
4. Dostępność w obszarze nr 3 – Technologie wspierające przejawiają się m.in. poprzez:
- 1) wdrożenie modernizacji systemów związanych z organizacją i realizacją procesu dydaktycznego, poprzez:
 - a) wdrożenie strony internetowej WANS w Białymstoku, zawierającej informacje dla osób z niepełnosprawnościami oraz dostępnej zgodnie z obowiązującymi standardami dostępności;
 - b) przystosowanie systemu informatycznego uczelni RECTO ds. obsługi procesu rekrutacji i prowadzenia studiów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami;
 - c) przystosowanie platformy bibliotecznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i integrację z uczelnianym systemem informatycznym RECTO;
 - d) wdrożenie modułu elektronicznego obiegu dokumentów i integrację z uczelnianym systemem informatycznym RECTO;
 - e) implementację funkcjonalności obsługi kont studentów w chmurze;
 - f) wdrożenie aplikacji umożliwiającej zdalne, dostosowane do indywidualnych możliwości studenta, zdobywanie wiedzy i umiejętności z zakresu funkcjonowania przedsiębiorstwa;
 - 2) wdrożenie dostosowania przekazu audiowizualnego do potrzeb osób z niepełnosprawnością, poprzez:
 - a) wdrożenie dostosowania istniejącego nagłośnienia i instalacje pętli indukcyjnej w Dużej Auli w WANS w Białymstoku oraz Auli w Filii w Ełku;
 - b) zapewnienie dostępności mobilnej pętli indukcyjnej stanowiącej wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami słuchu;
 - c) zapewnienie przenośnych systemów audio (przenośne głośniki, mikrofony);
 - d) zapewnienie lup powiększających na zajęcia dla osób z niepełnosprawnościami wzroku;

- e) zapewnienie tablicy interaktywnej – na potrzeby grupowej pracy osób ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami, wraz z niezbędnym oprzyrządowaniem (np. stojaki, akumulatory itp.);
 - f) zapewnienie zestawów urządzeń do transmisji online, w tym urządzenia do streamingu poprawiającego dostępność;
 - g) wdrożenie modernizacji istniejącej infrastruktury sieciowej do standardu 10Gbit/s;
- 3) stworzenie specjalistycznych stanowisk umożliwiających osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami, swobodne i dostosowane do indywidualnych potrzeb korzystanie z zasobów uczelni podczas zajęć dydaktycznych, m.in. z zakresu technologii informacyjnej, poprzez:
- a) zapewnienie ergonomicznych biurek elektrycznych z regulowaną wysokością dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami ruchu do BON oraz bibliotek w WANS Białymstoku oraz Filii w Ełku;
 - b) wyposażenie pokoju wyciszenia dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami, w pufy, leżanki, hamak, fotele;
 - c) wyposażenie stanowiska pracy pracownika BON w komputer wraz z dodatkowym wyposażeniem;
 - d) zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami 28 stanowisk komputerowych w pomieszczeniach, w których wykorzystywanie technologii wspierających stanowi podstawę procesu nauczania: w salach komputerowych oraz w bibliotekach w WANS Białymstoku oraz w Filii w Ełku;
 - e) wyposażenie bibliotek w WANS Białymstoku oraz w Filii w Ełku w drukarki ze skanerem i oprogramowaniem OCR umożliwiające intuicyjną ich obsługę przez osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami.
5. Dostępność w obszarze nr 4 – Procedura jest spełniona poprzez zapisy gwarantujące realizację Polityki dostępności uczelni, równych szans, niedyskryminacji i wdrażania racjonalnych dostosowań w dokumentach regulujących funkcjonowanie uczelni m.in.:
- 1) Statut Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku z dnia 20 stycznia 2023 roku (ze zmianami);
 - 2) Uchwała Nr 1 Senatu Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku z dnia 28 kwietnia 2023 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu studiów Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku;
 - 3) Uchwały:
 - a) Nr 10 Senatu Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku z dnia 3 marca 2023 r. w sprawie warunków, trybu, terminu rozpoczęcia i zakończenia oraz sposobu przeprowadzenia rekrutacji na pierwszy rok studiów we Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku na rok akademicki 2024/2025 zmieniona uchwałą Nr 1 Senatu Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku z dnia 26 kwietnia 2024 r. w sprawie wprowadzenia zmian do Uchwały Nr 10 Senatu Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku z dnia 3 marca

2023 r. w sprawie warunków, trybu, terminu rozpoczęcia i zakończenia oraz sposobu przeprowadzenia rekrutacji na pierwszy rok studiów we Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku na rok akademicki 2024/2025,

- b) Nr 2 Senatu Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku z dnia 26 kwietnia 2024 r. w sprawie warunków, trybu, terminu rozpoczęcia i zakończenia oraz sposobu przeprowadzenia rekrutacji na pierwszy rok studiów we Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku na rok akademicki 2025/2026;
- 4) Regulamin Biura ds. Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami we Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku, stanowiący załącznik nr 1 do Polityki dostępności;
- 5) Regulamin przyznawania wsparcia dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami we Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku, stanowiący załącznik nr 2 do Polityki dostępności;
- 6) Regulamin wypożyczalni technicznych urządzeń wspomagających proces kształcenia dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami prowadzonej przez Wschodnioeuropejską Akademię Nauk Stosowanych w Białymstoku, stanowiący załącznik nr 3 do Polityki dostępności;
- 7) Regulaminu udzielania wsparcia psychologicznego dla studentów, słuchaczy oraz pracowników Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku, stanowiący załącznik nr 4 do Polityki dostępności;
- 8) Regulamin wsparcia w zakresie doradztwa zawodowego dla studentów Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych Białymstoku, stanowiący załącznik nr 5 do Polityki dostępności;
- 9) Procedury:
 - a) Procedura zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami, we Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku, stanowiąca załącznik nr 6 do Polityki dostępności,
 - b) Procedura zapewnienia dostępności procesu dydaktycznego studentom z niepełnosprawnościami oraz studentom ze szczególnymi potrzebami – nadana uchwałą nr 4 Senatu Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku z dnia 19 stycznia 2024 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad wprowadzania i zastosowania rozwiązań alternatywnych wobec studiujących osób ze szczególnymi potrzebami, stanowiąca załącznik nr 7 do Polityki dostępności;
 - c) Procedura postępowania z osobami niepełnosprawnymi na wypadek ogłoszenia alarmu ewakuacyjnego we Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku, stanowiąca załącznik nr 8 do Polityki dostępności,
 - d) Procedura przyznawania wsparcia udzielanego przez asystenta dydaktycznego we Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku, stanowiąca załącznik nr 9 do Polityki dostępności,

- e) Procedura dotycząca standardów dostępności we Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku, stanowiąca załącznik nr 10 do Polityki dostępności;

10) Wytyczne:

- a) Wytyczne określone w raporcie z audytu dostępności architektonicznej w WANS w Białymstoku, stanowiące załącznik nr 11 do Polityki dostępności;
- b) Wytyczne w zakresie dostępności informacyjno-komunikacyjnej, w tym komunikacji ze studentami z niepełnosprawnościami, ze szczególnym uwzględnieniem procesu rekrutacji, stanowiące załącznik nr 12 do Polityki dostępności.

6. Dostępność w obszarze nr 5 – Rodzaje wsparcia edukacyjnego – została zapewniona poprzez:

- 1) określenie zasad przyznawania wsparcia (Regulaminy) oraz procedury przyznawania przedmiotowego wsparcia stanowiącej załączniki nr 1-10 do niniejszej Polityki dostępności wskazane w ustępie poprzedzającym;
- 2) wdrożenie dostępności technologicznej w obszarze wsparcia edukacyjnego w zakresie określonym w ust. 4;
- 3) zapewnienie wsparcia tłumacza polskiego języka migowego (PJM) na wniosek osoby zainteresowanej. Potrzebę skorzystania z pomocy tłumacza PJM należy pisemnie zgłosić do BON z wyprzedzeniem trzech dni roboczych. Zapewnienia wsparcia tłumacza PJM następuje w godzinach pracy administracji WANS w Białymstoku;

7. Dostępność w obszarze nr 6 – Szkolenia podnoszące świadomość niepełnosprawności realizowana jest poprzez:

- 1) specjalistyczne szkolenia z zakresu edukacji włączającej i zarządzania uczelnią skierowane do władz uczelni, nauczycieli akademickich, pracowników administracyjnych obejmujące aspekty niepełnosprawności dla w/w obszarów zapewnienia dostępności;
- 2) zapewnienie, że wszyscy nowozatrudnieni pracownicy oraz osoby obejmujące stanowiska kierownicze w WANS w Białymstoku uczestniczą w szkoleniu w zakresie świadomości niepełnosprawności i zapewnienia dostępności.

Organy i jednostki administracyjne uczelni realizujące Politykę dostępności.

§ 5.

1. Polityka dostępności ma charakter kompleksowy co oznacza, że jest realizowane przez:

- 1) organy kolegialne i jednoosobowe WANS w Białymstoku;
- 2) osoby pełniące funkcje kierownicze w WANS w Białymstoku;
- 3) kadrę akademicką;
- 4) pracowników administracyjnych;

- 5) jednostki organizacyjne WANS w Białymstoku, w tym jednostki badawczo-dydaktyczne oraz administracyjne;
 - 6) inne jednostki uczelni, w tym komisje, zespoły itp.
2. Wszystkie organy i JO uczelni są zobowiązane do:
- 1) uwzględniania potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami, w planowanej i realizowanej pracy administracyjnej, dydaktycznej, naukowej czy rozwojowej, a także w realizacji inwestycji i modernizacji infrastruktury uczelni;
 - 2) usuwania barier oraz zapobiegania ich powstawaniu;
 - 3) uwzględniania uniwersalnego projektowania;
 - 4) podejmowania działań w zakresie dostępności, a także ich inicjowania.

§ 6.

1. Pełnomocnik OzN jest zobowiązany do bezpośredniej opieki oraz udzielania różnych form wsparcia osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami.
2. Pełnomocnik OzN koordynuje realizację zadań w ramach dostępności uczelni w sześciu obszarach wskazanych w § 4, wspierając i utrzymując kontakt ze wszystkimi JO uczelni, w tym szczególnie jednostką zapewniającą dostępność uczelni, tj. BON w Białymstoku oraz sekcją BON w Filii w Ełku.
3. BON jest jednostką ogólnouczelnianą WANS w Białymstoku powołaną przez Rektora realizującą wprost założenia Polityki dostępności, której pracami kieruje powołany przez rektora i bezpośrednio mu podlegający Pełnomocnik OzN.
4. BON bezpośrednio realizuje standardy dostępności, a w przypadku informacji o braku lub ograniczeniu dostępności podejmuje stosowne działania zgodnie z procedurą stanowiącą załącznik nr 6 do niniejszej Polityki dostępności.
5. Zakres działania BON oraz zasady korzystania z BON określa Regulamin Biura ds. Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej Polityki dostępności.

Zadania Polityki dostępności

§ 7.

Polityka dostępności ma za zadanie:

- 1) eliminować ze społeczności akademickiej dyskryminację i nierówności ze względu na niepełnosprawność;
- 2) respektować odmienności osób z niepełnosprawnościami;
- 3) zapewnić standard dostępności w sześciu obszarach wskazanych w § 4 przy zastosowaniu uniwersalnego projektowania i pokonywania trudności w uwzględnieniu różnorodnych potrzeb;
- 4) stosować racjonalne usprawnienia dla osób z niepełnosprawnościami;

- 5) zapewnić osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami dostęp do środków trwałych, wartości niematerialnych oraz prawnych;
- 6) zapewnić warunki do pełnego udziału w procesie przyjmowania na uczelnię, kształcenia, rozwoju naukowego (edukacja włączająca).

Dyskryminacja i nierówności ze względu na niepełnosprawność

§ 8.

1. Polityka dostępności jakiegokolwiek różnicowanie, wykluczanie lub ograniczanie ze względu na niepełnosprawność, którego celem lub skutkiem jest naruszenie korzystania z praw studenta/ słuchacza, w tym prawa dostępu do procesu kształcenia, na zasadzie równości z innymi osobami, uznaje za dyskryminację ze względu na niepełnosprawność.
2. Polityka dostępności za dyskryminację ze względu na niepełnosprawność uznaje również wszelkie działanie skutkujące odmową racjonalnego usprawnienia czy indywidualizacji wsparcia procesu kształcenia.
3. Polityka dostępności będzie wykorzystywać określone środki organizacyjne i prawne mające na celu wyrównywanie szans, by zmniejszać stan faktycznych nierówności, których doświadczają studenci / słuchacze ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami poprzez:
 - 1) ujawnianie dyskryminującego charakteru powszechnie stosowanych określeń lub sformułowań oraz zaprzestanie ich używania,
 - 2) prowadzenie edukacji antydyskryminacyjnej, tj. działań związanych z przeciwdziałaniem dyskryminacji, wspieraniem równości, różnorodności oraz kształtujących wiedzę, umiejętności oraz postawy społeczne.

Uniwersalne projektowanie i pokonywanie trudności w uwzględnianiu różnorodnych potrzeb

§ 9.

1. Różnorodność w obrębie niepełnosprawności implikuje katalog potrzeb osób z niepełnosprawnościami, a co za tym idzie wsparcia, które powinno zostać im zapewnione w celu umożliwienia przystąpienia do udziału w procesie kształcenia.
2. Zróżnicowanie potrzeb osób z niepełnosprawnościami sprawia, że dostęp do procesu kształcenia i uczestnictwo w nim wymagają od uczelni przeprowadzenia analizy sytuacji pod względem ilościowym i jakościowym. Podczas planowania istotna jest bowiem zarówno wiedza dotycząca liczby osób z niepełnosprawnościami dotkniętych problemem, na który odpowiedź ma stanowić niniejsza Polityka dostępności, czy też struktury tej grupy, jak i znajomość przyczyn doświadczania przez te osoby konkretnej sytuacji problemowej.
3. Odmiennego wsparcia wymagają:
 - 1) osoby niewidome i niedowidzące;
 - 2) osoby głuche i słabosłyszące;
 - 3) osoby głuchoniewidome;

- 4) osoby z niepełnosprawnością ruchową;
 - 5) osoby z niepełnosprawnością intelektualną;
 - 6) osoby z zaburzeniami lub chorobami psychicznymi;
 - 7) osoby z zaburzeniami rozwojowymi.
4. Projektowanie rozwiązań równościowych na uczelni przejawia się w zapewnieniu dostępności wszystkich działań, które prowadzi uczelnia w zakresie wsparcia studentów/słuchaczy w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym, wejścia na rynek pracy oraz rozwoju, dostępnego dla wszystkich studentów, w tym również dostosowanego do zidentyfikowanych potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
 5. W praktyce działania równościowe muszą być zgodne z koncepcją uniwersalnego projektowania, rozumianego jako sposób podejścia do planowania i tworzenia produktów, urządzeń oraz przestrzeni publicznej, który zapewnia ich dostępność dla wszystkich użytkowników.
 6. Uniwersalne projektowanie wprost promuje równość i zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami pełnego uczestnictwa w życiu społecznym poprzez usuwanie istniejących barier i zapobieganie powstawaniu nowych, co w przełożeniu na środowisko uczelni oznacza pełny dostęp i aktywny udział w procesie kształcenia.
 7. Projektowanie uniwersalne wdrożone na uczelni na pierwszym miejscu stawia kandydata/ studenta/ słuchacza, zwiększając dostępność procesu rekrutacji, procesu kształcenia oraz samej infrastruktury, co jest warunkiem zapewnienia równości szans osób ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami.
 8. Projektowanie uniwersalne ma swoje zastosowanie w środowisku administracyjnym uczelni, a także w wielu obszarach kształcenia poprzez:
 - 1) zasoby cyfrowe – strona internetowa, system do obsługi studenta oparty na aktualnie obowiązujących wytycznych WCAG, a dalej materiały multimedialne, publikacje w wersji elektronicznej – przygotowywane również wg. aktualnie obowiązujących wytycznych WCAG oraz w łatwym do czytania i zrozumienia języku;
 - 2) multimedia – filmy informacyjne, nagrania dźwiękowe – w tym stosowanie transkrypcji tekstowej, napisów dla osób głuchych, tłumaczenia na język migowy;
 - 3) materiały drukowane dotyczące obsługi procesu kształcenia, ale również materiały dydaktyczne – używanie czytelnych, bezszeryfowych czcionek – m.in. poprzez stworzenie wersji materiałów dydaktycznych z powiększoną czcionką itp.

Racjonalne usprawnienia dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami

§ 10.

1. Racjonalne usprawnienia dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami są rozpatrywane, a następnie przyjmowane w aspekcie trzech czynników:

- 1) dysfunkcji wynikającej z niepełnosprawności,
 - 2) barier otoczenia,
 - 3) specyfiki kierunku studiów.
2. Wśród przykładów racjonalnych usprawnień, które mogą zostać sfinansowane przez WANS w Białymstoku, znajdują się: dostosowanie akustyczne, zatrudnienie asystentów dla osób z różnymi niepełnosprawnościami, wydłużony czas egzaminu/ zaliczenia, przygotowanie materiałów dydaktycznych w alternatywnych formach, zakup sprzętu, programów wspomagających indywidualny proces dydaktyczny (m.in.: zakup i instalacja programów powiększających, mówiących, kamer).
 3. Polityka dostępności, a także wydane do niej dokumenty regulujące jej realizację (patrz. § 4 ust. 5) nie mogą ograniczać finansowania racjonalnych usprawnień w sytuacjach indywidualnych wymagających szczególnej analizy potrzeb uwzględniających różnorodność niepełnosprawności i złożoność barier otoczenia.

Dostęp do środków materialnych, wartości niematerialnych oraz prawnych

§ 11.

1. Polityka dostępności skoncentrowana jest również na zapewnieniu osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami, dostępu do środków materialnych, wartości niematerialnych oraz prawnych.
2. W katalogu wartości niematerialnych znajdują się indywidualne dni adaptacyjne prowadzone przez Pełnomocnika OzN, które stanowią wprowadzenie studenta/ słuchacza w organizację studiów, ogólnie pojęty proces kształcenia, a także procedury i zasady obowiązujące na uczelni wraz ze wskazaniem form wsparcia realizowanych przez BON.
3. Wartość niematerialną stanowią również wszelkie programy wsparcia w obszarze zdrowia psychicznego realizowane w celu zaspokojenia potrzeb dotyczących bezpieczeństwa i zdrowia psychicznego.
4. Katalog środków materialnych stanowiący wykaz sprzętu dostępnego dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami, w uczelni, a także katalog sprzętu podlegającego wypożyczeniu każdorazowo określa BON.

Warunki do pełnego udziału w procesie przyjmowania na uczelnię, kształcenia, rozwoju naukowego (edukacja włączająca)

§ 12.

1. Działania zapewniające dostępność uczelni, a w tym procesu kształcenia dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami, stanowi element każdego etapu realizacji Misji uczelni również z uwzględnieniem rekrutacji oraz udzielania kandydatom i studentom wsparcia bezpośredniego.
2. Rekrutacja kandydatów na studia jest przeprowadzana w sposób umożliwiający wzięcie udziału w tym procesie każdej osobie ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami zainteresowanej podjęciem kształcenia, tj.:

- 1) kandydat biorący udział w postępowaniu rekrutacyjnym na dany rok akademicki może ubiegać się o udzielenie zgody na dostosowanie warunków i trybu procesu rekrutacji do jego potrzeb, związanych z niepełnosprawnością lub szczególnymi potrzebami;
- 2) dostosowanie, o którym mowa w pkt. 1, dotyczy wyłącznie przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego i nie może dotyczyć zmian zasad rekrutacji na poszczególne kierunki i formy studiów oraz poziomy kształcenia;
3. Dostosowanie warunków i trybu procesu rekrutacji w WANS w Białymstoku do potrzeb kandydatów będących osobami ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami określa Uchwała NR 4 Senatu Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku z dnia 18 marca 2022 r. w sprawie warunków, trybu, terminu rozpoczęcia i zakończenia oraz sposobu przeprowadzenia rekrutacji na pierwszy rok studiów we Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku na rok akademicki 2023/2024.
4. Informacja o rekrutacji, o podjęciu kształcenia na wybranym kierunku studiów jest przekazywana, publikowana w sposób uwzględniający możliwość dotarcia tej informacji do osób ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami. Należy w tym wypadku uwzględnić właściwy dobór kanałów informacyjnych odpowiednich dla kandydatów ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami, m.in. portale internetowe, z których korzystają osoby z niepełnosprawnościami.
5. Dotarcie z informacją o ofercie edukacyjnej, prowadzonym postępowaniu, wsparciu w procesie kształcenia wymaga również zapewnienia dostępności strony internetowej www.wans.edu.pl zgodnie z aktualnie obowiązującym standardem WCAG co najmniej na poziomie AA.
6. Dostosowanie procesu dydaktycznego do potrzeb studentów z niepełnosprawnością, przy jednoczesnym utrzymaniu obowiązujących standardów kształcenia polega na adaptacji tego procesu zgodnie z siedmioma zasadami wsparcia edukacyjnego, tj.:
 - 1) indywidualizacja – adaptacje procesu studiowania osoby niepełnosprawnej dostosowane do jej indywidualnych potrzeb edukacyjnych, wynikających ze specyfiki stanu zdrowia oraz specyfiki zajęć, w tym warunków, w jakich się one odbywają;
 - 2) podmiotowość – student/słuchacz musi aktywnie uczestniczyć w procesie udzielanego wsparcia, które również musi być z nim konsultowane, tj. uwzględnić autonomię studenta/słuchacza niepełnosprawnego i prawa do decydowania o sobie;
 - 3) rozwijanie potencjału osoby niepełnosprawnej w związku z realizowanym przez nią procesem kształcenia – dobór takich adaptacji, które pozwalałyby studentowi/słuchaczowi nabywać wiedzę i rozwijać praktyczne umiejętności;
 - 4) racjonalność dostosowania – proponowanie adaptacji racjonalnych ekonomicznie, skutecznie wyrównujących szanse osoby niepełnosprawnej oraz gwarantujących zachowanie standardu akademickiego;
 - 5) utrzymanie standardu akademickiego – przygotowanie adaptacji przy jednoczesnym utrzymaniu kryteriów merytorycznych obowiązujących wszystkich studentów/słuchaczy;

- 6) adaptacje najbliższe standardowemu przebiegowi zajęć – takie, które nie mają charakteru przywileju dla osoby niepełnosprawnej, ale w sposób racjonalny wyrównują jej szanse w zakresie możliwości realizacji procesu kształcenia uznanego za optymalny na danych zajęciach;
- 7) równe prawa i obowiązki – dbałość nie tylko o realizowanie równych praw dla osób niepełnosprawnych, ale również egzekwowanie (dzięki zapewnieniu tych praw) wypełniania obowiązków studenckich na takim samym poziomie, jak w przypadku studentów/słuchaczy bez niepełnosprawności.
7. W przygotowywanych programach studiów, należy uwzględniać założenia pozwalające studentom/słuchaczom ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami na podjęcie studiów oraz uczestniczenie w procesie kształcenia poprzez właściwy dobór metod nauczania i oceniania, m.in. e-learning.
8. W procesie przekazywania wiedzy, w którym metody nauczania będą uwzględniały specjalne potrzeby edukacyjne studentów/słuchaczy i pozwolą na pełny odbiór przekazywanych informacji, zakłada się, że:
 - 1) wiedza będzie przekazywana różnymi kanałami – wzrokowym, słuchowym; za pomocą różnych metod – poprzez materiały dostosowane do potrzeb studentów/słuchaczy, z zastosowaniem specjalistycznego sprzętu – m.in. audiowizualne, w formie audiobooków, prezentowane za pomocą tłumacza języka migowego;
 - 2) w procesie oceny przyjmuje się potrzebę projektowania oraz wykorzystania uczciwych, jak również skutecznych metod oceny, które pozwoliłyby wszystkim studentom zaprezentować zdobytą wiedzę i umiejętności.

Zakres i rodzaj udzielonego wsparcia oraz mechanizmy jego udzielania

§ 13.

1. Zakres wsparcia studentów ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami określa Regulamin przyznawania wsparcia dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami we Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku, stanowiący załącznik nr 2 do niniejszej Polityki dostępności.
2. Wsparcie osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami rozpoczyna się z chwilą nabycia statusu studenta lub słuchacza i jest prowadzone na każdym etapie realizacji procesu kształcenia przez BON.
3. Polityka dostępności realizowana przez BON ukierunkowana jest na:
 - 1) wsparcie studenta w zakresie procedur administracyjnych,
 - 2) wsparcie studenta w zakresie rozwoju zawodowego i kształtowania kompetencji zawodowych i społecznych,
 - 3) wsparcie socjalne,
 - 4) wsparcie dostępności kształcenia oraz organizację form wsparcia,
 - 5) wsparcie w zakresie rozwoju indywidualnego.

Instrumenty pomocowe realizacji Polityki dostępności

§ 14.

Instrumentami pomocowymi w realizacji zadań Polityki dostępności są:

- 1) dotacje na zadania związane ze stwarzaniem studentom, będącym osobami z niepełnosprawnościami warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia;
- 2) projekty zwiększające dostępność współfinansowane z Funduszy Europejskich oraz innych źródeł;
- 3) przedsięwzięcia szkoleniowe, edukacyjne i popularyzujące wiedzę z zakresu edukacji włączającej.

Inne formy realizacji Polityki dostępności

§ 15.

1. Formalne i nieformalne (spotkania robocze, konsultacje) współdziałanie uczelni z podmiotami zewnętrznymi, organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami w zakresie wspierania konstytucyjnego prawa osób z niepełnosprawnościami do wykształcenia, pracy i udziału w życiu społecznym.
2. Wolontariat studencki zrzeszający studentów-wolontariuszy pomagających studentom ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami zarówno w trakcie zajęć dydaktycznych, jak i w przerwach pomiędzy nimi. Ta szczególna forma realizacji Polityki dostępności pozwala na integrację ze studentami pełnosprawnymi, a co za tym idzie, podnosi stopień uwrażliwie
3. nia studentów na problemy związane z funkcjonowaniem osób ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami, w środowisku akademickim.

Zapewnienie bezpieczeństwa

§ 16.

1. Nad bezpieczeństwem osób ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami, tak jak w przypadku pozostałych członków wspólnoty akademickiej, czuwa rektor uczelni.
2. Studenci i słuchacze przechodzą szkolenie z bezpieczeństwa i higieny pracy prowadzone przez inspektora BHP.
3. Infrastruktura uczelni, w tym jej wyposażenie podlega okresowym kontrolom i ocenie stanu przydatności, a przede wszystkim bezpieczeństwa.
4. Na uczelni odbywają się cykliczne ćwiczenia ewakuacyjne, w których udział bierze cała wspólnota akademicka.
5. W przypadku wystąpienia zagrożenia wymagającego ewakuacji z budynku osób z różnymi niepełnosprawnościami stosuje się Procedurę postępowania z osobami z niepełnosprawnościami na wypadek ogłoszenia alarmu ewakuacyjnego we Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku stanowiącą załącznik nr 6 do niniejszej Polityki dostępności.

Rozwój i doskonalenie form wsparcia

§ 17.

1. Polityka dostępności podlega stałej analizie oraz ocenie przez Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia oraz Uczelnianą Komisję ds. Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia, a przede wszystkim przez samych studentów.
2. W celu jej doskonalenia prowadzone są działania mające na celu:
 - 1) monitorowanie realizacji form wsparcia;
 - 2) ocenę stopnia ich realizacji, ocenę stopnia ich przydatności do potrzeb studentów.
 - 3) ocenę dostępności w sześciu obszarach wskazanych w § 4.
3. Przy analizie oraz ocenie Polityki dostępności uwzględnia się wyniki oceny planowej oraz ocen doraźnych, o których mowa w Procedurach dotyczących standardów dostępności we Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku, stanowiącej załącznik nr 6 do niniejszej Polityki dostępności.
4. W wyniku analizy oraz oceny Polityki dostępności, o której mowa w ust. 1 Wydziałowe Komisje ds. Jakości kształcenia oraz Uczelniana Komisja ds. Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia sporządzają coroczne sporządzenia z jej realizacji.
5. Aktualizacja, a co za tym idzie, doskonalenie Polityki dostępności odbywa się biorąc pod uwagę rekomendacje ujęte w sprawozdaniu Uczelnianej Komisji ds. Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia, wyniki oceny studentów, a także czynniki zewnętrzne ze szczególnym uwzględnieniem zmian zachodzących w obszarze szkolnictwa wyższego oraz przepisach powszechnie obowiązujących, a dotyczących osób ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami.

Postanowienia dostosowujące i końcowe

§ 19.

Polityka dostępności wchodzi w życie z dniem 28 maja 2024 r., z tym, że udzielone na podstawie dotychczasowych przepisów formy wsparcia osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami zachowują moc do końca okresu na jaki zostały przyznane, przy czym nie dłużej jak do końca roku akademickiego 2023/2024, tj. do 30 września 2024 r.

Załączniki:

- 1) Załącznik nr 1 – Regulamin Biura ds. Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami we Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku, stanowiący załącznik nr 1 do Polityki dostępności;
- 2) Załącznik nr 2 – Regulamin przyznawania wsparcia dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami we Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku;
- 3) Załącznik nr 3 – Regulamin wypożyczalni technicznych urządzeń wspomagających proces kształcenia dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym z

niepełnosprawnościami prowadzonej przez Wschodnioeuropejską Akademię Nauk Stosowanych w Białymstoku;

- 4) Załącznik nr 4 – Regulaminu udzielania wsparcia psychologicznego dla studentów, słuchaczy oraz pracowników Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku;
- 5) Załącznik nr 5 – Regulamin wsparcia w zakresie doradztwa zawodowego dla studentów Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku;
- 6) Załącznik nr 6 – Procedura zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami we Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku;
- 7) Załącznik nr 7 – Procedura zapewnienia dostępności procesu dydaktycznego studentom z niepełnosprawnościami oraz studentom ze szczególnymi potrzebami – nadana uchwałą nr 4 Senatu Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku z dnia 19 stycznia 2024 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad wprowadzania i zastosowania rozwiązań alternatywnych wobec studiujących osób ze szczególnymi potrzebami;
- 8) Załącznik nr 8 – Procedura postępowania z osobami niepełnosprawnymi na wypadek ogłoszenia alarmu ewakuacyjnego we Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku;
- 9) Załącznik nr 9 – Procedura przyznawania wsparcia udzielanego przez asystenta dydaktycznego we Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku;
- 10) Załącznik nr 10 – Procedura dotycząca standardów dostępności we Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku;
- 11) Załącznik nr 11 – Wytyczne określone w Raporcie z audytu dostępności architektonicznej w WANS w Białymstoku;
- 12) Załącznik nr 12 – Wytyczne w zakresie dostępności informacyjno-komunikacyjnej, w tym komunikacji ze studentami z niepełnosprawnościami, ze szczególnym uwzględnieniem procesu rekrutacji.